

GAZETA TRANSILVANIEI.

Apare în fiecare zi de lucru.

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe an 24 cor., pe 1/2 an 12 cor., pe 1/4 an 6 cor. Pentru România şi străinătate pe an 40 franci, pe 1/2 an 20 franci, pe 1/4 an 10 franci. Număr de Duminecă 8 franci pe an.

Redacţia,
Tipografia şi Administraţia:
BRAŞOV, PIAŢA MARE Nr. 30.
Telefon: Nr. 228.

Pentru Braşov pe an 20 cor., pe 1/2 an 10 cor., pe 1/4 an 5 cor. Cu dusul acasă: abonamentul regulat. Un număr 10 bani. Insetate: un şir peţit 20 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarif şi învalială. — Reclame pe pagina a 3-a un şir 20 bani.

Situaţia „Tribunei”

de

Aurel C. Popovici.

I.

Sânt aproape două luni de când comitetul naţional şi alţi Români distinşi, în total 46 de fruntaşi ai poporului nostru, au desaprobat, prin cunoscuta lor moţiune de la Budapesta, atitudinea „Tribunei”, declarând că acest ziar nu merită încrederea Românilor. Azi, după aproape două luni de atunci, după insulte zilnice la adresa celor ce au făcut acea declaraţie, „Tribuna” publică o „Somaţiune”, semnată personal de d. Nicolae Oncu, cerând „dovezi”... despre „atitudinea trădătoare” a ziarului în chestie.

Pentru că şi eu am atacat „Tribuna”, şi pentru că acea curioasă „Somaţiune” poartă iscălitura d-lui Oncu, eu unul sânt gata a răspunde. Şi iată încă un motiv. Nu împărtăşesc deloc părerea celor ce cred că dacă un partid naţional — oricare ar fi — desaprobat un ziar care nu mai serveşte intenţiunilor sale; un asemenea incident ar fi neapărat „o zizanie naţională”, o luptă „fratricidă”... Partidul naţional român există cel puţin de la 1881. De atunci, multe ziare româneşti au apărut şi au dispărut şi iar altele le au luat locul. Noi am avut până azi fel de fel de ziare: „Observatoriul”, „Luminătorul”, „Viitoriul”, „Dreptatea”, „Lupta” ş. a. Toate acestea au încetat să mai apară, unele lăsând, altele nelăsând regrete în inimile noastre. —

Dar dacă în timp atât de scurt atâtea ziare s'au ivit şi au dispărut — partidul naţional ne-a rămas acelaş, al tuturor Românilor. Pentru că este cu mult mai vechiu decât data

decând poartă această numire. El datează de secole; de atunci de când a început să înaltească şi în Români conştiinţa naţionalităţii lor. Partidul naţional nu-i un ziar, nu-i o hârtie tipărită, azi cu un titlu, mâine cu altul. Partidul naţional este o oştire. O oştire seculară: un neam întreg, înarmat cu armele legilor, cu ştiinţa menită a le schimba după caracterul său naţional, un neam însufleţit de spiritul de jertfă pentru ordinea ideală a vieţii: pentru mărirea naţională prin libertate în cultură, prin luptă potrivită vremilor şi împrejurărilor ce mereu se schimbă.

Toate ziarele cari servesc acest partid, sânt ale lui, sânt naţionale. Şi orişice ziar care se pune *contra* partidului, îl atacă, îl subminează, îl slăbeşte — este un ziar ce nu se poate numi şi nu trebuie numit naţional. El poate fi un ziar personal, de fracţiune, al unei grupări deosebite, independent sau trădător, — e treaba lui. Şi exact acelaş lucru se spune despre un ziar care atacă, discreditează şi trage în noroiu comitetul acestui partid, *fără a putea produce o singură dovadă serioasă de adevărată culpabilitate împotriva lui.*

Un asemenea comitet e expresiunea încrederii pe care a avut-o în caracterul şi destoinicia membrilor săi adunarea chemată a-l alege.

Dar se poate întâmpla ca unui sau chiar toţi membrii unui asemenea comitet să comită fapte în contradicţie cu interesele naţionale. Cine e chemat să le aducă prin presă la cunoştinţa publicului? Cei ce le cunosc, le ştiu preciza şi pot să stabilească, în mod exact, cari anume persoane din acel comitet nu mai merită încrederea publică. Dar a acuza în mod vag o seamă de oameni, a le arunca

în faţă „argumentul” superficial, dar şi condamnabil, că sunt netrebni, că nu lucrează, că nu obţin rezultate etc. asta se mai scuză uneori într-o ţară unde nu e neapărată nevoie de un singur partid naţional, unde sânt, şi pot fi, mai multe partide, mai multe grupări, mai multe aşa numite „biseriţe” politice cu câte un sacerdot ideolog sau demagog. *In mijlocul unui popor asuprit însă, care nu are decât o mână de oameni politici şi devotaţi cauzei obşteşti, asemenea atacuri, lipsite de orice temeiu serios, nu se iartă, căci nu pot folosi poporului asuprit, ci numai asupritorilor lui. Numai lor le poate conveni — şi cât de mult le convine! — ca poporul asuprit să n'aibă încredere în conducătorii săi, să-i schimbe mereu, tocmai pe chestiuni de incapacitate sau mai rele, — ca el să *pearză, încet-încet, orice încredere în ori şi cari conducători din sânul său.**

Din această veche convingere a mea am susţinut în totdeauna şi susţin şi azi că Români — ori şi cine ar fi ei — cari fac asemenea politică „naţională”, nu neamului românesc îi servesc, ci celor ce vor să-l înfrângă.

Şi acum să trecem la „Somaţiunea” „Tribunei”.

D. Dr. Nicolae Oncu cere „dovezi” despre echivocitatea „Tribunei”, cum a numit d. Dr. Iuliu Maniu atitudinea „Tribunei”, despre acţiunea ei de subminare, cum i-am zis eu, despre acţiunea ei de trădare, cum au calificat-o, mai bine, cei 46 de fruntaşi români în conferenţa lor de la Budapesta.

D-l Dr. Oncu, care este un om cult, a pus o întrebare lume în mirare prin „Somaţiunea” ce a publicat. Oamenii ca d-sa ştiu, trebuie să ştie, că în politică nu se argumentează ca

în afaceri de competenţa tribunalelor sau a judecătorilor de ocol. — Când zicem că un prieten ne-a trădat, exprimăm o noţiune bine definită în felul ei; când vorbim de trădarea unui militar, ştim că, deşi cuvântul e acelaş, e vorba de altceva. Când zicem, că un om politic sau un ziar îşi trădează partidul, avem iarăşi acelaş cuvânt pentru o altă idee. La noi, *partidul naţional şi lupta politică pentru naţionalitate fiind concepţiuni identice, orice discreditaţie a partidului naţional şi a celor ce-l conduc nu însemnează decât echivocitate, subminare, tradare naţională.*

Intreb pe toţi aceia cari au cetit, de câteva luni, regulat „Tribuna”: 1.) este sau nu adevărat că „Tribuna”: a combătut sistematic, cu răutate şi fără nici un argument serios, comitetul, deci pe toţi membrii săi?

2.) este sau nu adevărat, că a susţinut că un partid naţional românesc nici nu există la noi de oarece nu are registre?...

3.) este sau nu adevărat că a combătut, în mai multe articole, chiar solidaritatea naţională? — (Cui prodest?!)...

4.) este sau nu adevărat că a susţinut că poate veni o vreme când un ziar românesc va trebui să lupte contra partidului naţional?

5.) este sau nu adevărat că domnii Vasile Mangra, Eugen Brote şi Ioan Slavici au fost autorităţile „Tribunei” cu ale căror nume „Tribuna” a obţinut încrederea publicului românesc?

6.) este sau nu adevărat, că aceia, cari au pornit lupta contra comitetului şi a partidului naţional, au fost însuşi d. Eugen Brote şi amicii săi? Că deci actuala „Tribuna” *continuu exact aceiaş operă de submi-*

FOILETONUL «GAZ. TRANS.»

Gânditorul.

(Le Penseur de Rodin, statuă așezată în fața Pantheon-ului din Paris)

Te-a impietrit măestrul gânditor,
De-apururi gânditor, iar mușchii tei
Par că se mișcă 'n lumea de idei;
Iar gândul tău de bronz e călător...

Pari că 'nțeles găsești la tot ce vrei,
Cu 'n gest cuprinzi gândirea tuturor,
Când ești de bronz și ești nemuritor
Prin zeci de ani te'ntrubi: că vremea ce-i?

În jurul tău simțind cum toate pier,
Tu singur vei simți acelaș cer,
Când cad departe frunzele de tei

Și nici nu știi — ideile te fură
Când ploaia cade pic cu picătură
Că vremea te târăște 'n urma ei.

Paris 1911.

Alfred Moșoiu.

Suflete fără noroc.

I.

Ca o vijelie de toamnă târzie care curăță copacii de cele din urmă frunze, așa li-a risipit soartea pe cele trei suflete înfrățite.

E o lună de când s'a șters și urma lor din sat. A mai rămas numai mormântul ca jalnică amintire.

Acum, când natura începe a se îmbrăca într-o nouă haină de sărbătoare, pe mormântul Elenei iarba începe a-se întinde.

Cristina părintelui Zamfir a sădit flori, ca să se cunoască, că e mormânt nou... și le îngrijește... În fie-care dimineață s'a rugat pentru sufletul ei și a plâns pentru toți — pentru vii și pentru morți.

S'au dus... s'au dus...

Poate, că au fost călători...

Tudor Spulbereanu era cultivator sau silvicultor — cum se zice — în pădurea boierului Ștefan. Stăpânul sta în cătun, mai la vale, unde era grosul moșiei. Tudor pădurarul — domn pădurar, cum li ziceau sătenii — sta mai în sus, în Voi-vodeni și avea în seama lui pădurea ale cărei margini, se zicea, că nu se cunosc. Trăia în bună înțelegere cu oamenii din sat și toți îl cinsteau și îl iubiau.

Mai avea Tudor pe lângă el pe mama

și sora lui. Ședeau cu toții peste vale într-o casă a moșiei. Tudor era dus toată ziua, iar ele acasă lucrau — lucru femeiesc.

După câte-va zile dela venirea lor chiar, Cristina părintelui Zamfir s'a făcut cunoscută cu ele — iar de aci înainte, cele două fete erau nedespărțite.

Simți așa o bucurie, când găsești într-o pustietate un om, cu care te poți înțelege la gânduri — și se înțelegeau atât de bine!

Casa părintelui Zamfir nu era departe de casa pădurei — peste vale. Dacă Cristina nu era dusă la Elena pădurăresei, atunci nu era acasă Elena. Erau vecinic împreună. Asta făcea mare bucurie nu numai pădurăresei, dar și părintelui Zamfir, care era mândru, să-și vadă fata împrietinită cu oameni din casă cum se cade. Apoi ce mulțumire pe preoteasa Sevasta, când li intra sora pădurarului în casă!

Tudor era și el mulțumit, că mama și sora lui nu erau atât de singure. La dreptul, tocmai singure nu erau ele, căci erau două — dar într'un sat străin, ești și tu străin și trebuie să ai tovarășia omului care a trăit în sat, care știe ale satului, ca să te poți bucura și tu de el.

În seriile lungi de iarnă, când se întâmpla ca fetele să fie împreună, era și Tudor între ele, fie la casa pădurei, fie la popă. Li plăcea tovarășia lor și li era drag

să le înveselească cu glume și istorisiri hazlii din viața lui de pădurar, căci mai fusese și în alte părți.

Ascultau fetele cu ochii mari la el asculta și preoteasa câte-odată ba și părintele Zamfir.

Asta era viața lină. Familia pădurarului trăia tihnă în satul acela străin.

Tudor era aproape toată ziua dus la pădure, ba și Dumineca câte-odată. Avea treabă acolo, avea alergătură. Se făceau în tot-deauna plantații de arbori. În pădure erau vite învoite din sat și din satele vecine; apoi turme de porci ale curții, cari tot cam în seama lui fuseseră date.

Boerul Ștefan era aspru și nemilos cu oamenii; și pentru că Tudor nu putea să fie așa, trebuia să fie lucrurile de scurt și cu socoteală dreaptă, ca să nu-i găsească nod stăpânul. Nu-i vorbă, oamenii mai greșesc din când în când și trec peste învoeli — doar oameni sunt nu? »Dacă n-om erta noi, că ne credem cu un dram de înțelepciune la cap, apoi ei să ne ierte nouă« — își zicea adesea pădurarul.

Avea în slujba lui mai mulți oameni, unii slugi vechi ale moșiei. Când ar fi vrut boerul să iscodească ceva, avea prin cine.

Așa a trecut o vară, aproape un an. În fiecare dimineață Cristina popii după ce făcea rânduială în casă, abia pu-

„BRAȘOVEANA“,
reuniune de păstrare și împrumut în Brașov.

Convocare.

Domnii membri ai Reuniunii de păstrare și împrumut „BRAȘOVEANA“ sunt invitați prin aceasta la

a IV-a Adunarea generală ordinară,

ce se va ține amăsurat §. 28 din statute *Duminecă în 12 Martie n. 1911* la 2 oare p. m. în localul institutului cu

Ordinea zilei:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere și stabilirea bilanțului.
2. Deciderea asupra modului de împărțire a profitului curat.
3. Votarea taxei de înscriere pe anul 1911.
4. Alegerea membrilor Direcțiunii, Comitetului de supraveghiere și sortarea și alegerea a 10 membri, în Reprezentantă.
5. Eventuale propuneri.

Conform § 33 din statute, drept de vot și drept electoral activ poate exercia numai acel membru care nu e în restanță cu plățirea nici unei rate de mize și care și-a luat biletul de votare cel puțin cu 48 de oare înainte din localul Reuniunii și dovedește identitatea în adunarea generală.

Femeile își pot exercia dreptul de vot numai prin plenipotențiați, minorii și cei puși sub epitropie prin reprezentanții lor legali. Plenipotențele au să le depună plenipotențiații la Direcțiune cel puțin cu 24 de oare înainte de adunarea generală.

Plenipotențiat poate fi numai un membru cu drept de vot.

Brașov, la 6 Februarie n. 1911.

Dr. Eugeniu Mețianu,
vicepreședinte.

Bilanț de încheiere pe 1910.

ACTIVA		Cor.	fil.	PASIVA		Cor.	fil.
Bani per cassa		942	66	Capital societar în mize		63620	41
Cambii escontate		519582	27	Depuneri spre fructificare		320248	77
Împrumuturi pe lombard		11527	42	Reescont		144871	64
Cont Corent		2275	20	Fond de rezervă		4626	65
Efecte proprii		5596	67	Escont tranzitoriu		3519	83
Mobilier		2862	35	Dividendă neridicată		670	10
Interese de reescont tranzitoriu		1024	60	Fond pentru scopuri filantropice		582	86
Interese restante		1931	02	Profit curat		11045	98
Remunerațiuni avansate		1492	21				
Conturi debitoare		1951	84				
		549186	24			549186	24

Contul Perdere și Profit.

CHELTUELI		Cor.	fil.	VENITE		Cor.	fil.
Interese-Depuneri		11298	44	Escont		39986	18
Interese-Reescont.		14511	34	Interese-Lombard		512	06
Dare erarială		2093	20	Interese de întârziere		2410	43
Chirie		800	—	Taxe dela membri		356	—
Salare & Remunerațiuni		4085	—	Proviziuni & Competințe		2269	41
Spese diverse		1465	06	Cupoane		82	98
Amortizarea mobilierului 10%		318	04				
Profit curat		11045	98				
		45617	06			45617	06

Brașov, 31 Decembrie 1910.

Arseniu Vlaicu m. p., director.

George Ciurcu m. p., casier-contabil.

Dr. Eugen Mețianu m. p. v.-președinte. Costi A. Popovici m. p. Nicolae Ciogu m. p. George Chelariu m. p.
George Navrea m. p. Dr. Sterie Stinghe m. p. Nicolae Colacea m. p. Ilie Savu m. p.

Revidat și aflat în ordine și în deplină consonanță cu registrele purtate.

Brașov, 31 Decembrie 1910.

Dr. Alexandru Străvoiu m. p., preș. com. de supraveghiere.

Aurel Ciortea m. p.

Nicolae Sulică m. p.

Dnmitru N. Căpățină m. p.

Raportul Comitetului de supraveghiere.

Onorată adunare generală!

Subsemnatul comitet de supraveghiere a revăzut și controlat registrele de contabilitate ale Reuniunii, a revăzut încheierea conturilor pro 1910, a scontrat cassa și a aflat totul în deplină ordine.

În consecință are onorul a vă propune:

1. Să binevoiți a aproba Bilanțul pro 1910 încheiat cu un profit curat de K 11045'98.
2. Să binevoiți a da absolutoriu Direcțiunii și subsemnatului Comitet pe anul expirat.
3. Să primiți propunerea Direcțiunii referitoare la distribuirea profitului curat la care ne alăturăm.
4. Să rezolvați propunerile făcute de Direcțiune.

Brașov, 20 Februarie 1911.

Dr. Alexandru Străvoiu m. p. președinte.

Dumitru N. Căpățină m. p.

Nicolae Sulică m. p.

Aurel Ciortea m. p.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Krizba község előjárása.

Sz. 181/911

Hirdetmény.

Krizba község (Brassó m.) 1911 évi aprilis hó 18 án d. u. 3 óraker, a község házánál tartandó nyilvános szóbeli árverésen 1911 aug. 1-től kezdődő 6 évre 120 kor. kikiáltási ár mellett a község és egyjek tulajdonát képező mintegy 4000 kat. kold erdő terület és erdei kaszáló valamint 3000 holdnyi szántó területen gyakorolható

vadászati jogot

haszonbérbe adja. — Zárt írásbeli ajánlatok is elfogadhatnak az árverés megkezdése előtt ha azok az előirt felteteleknel megteleznek

Bánatpénz a kikiáltási ár 10 %-a.

A részletes árverési és szerződési feltetelek a község házánál megtekinthetők.

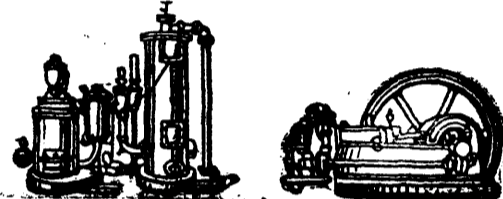
Krizba, 1911 február 24. én.

A községi előjáróság.

Nr. 1852.1—2.

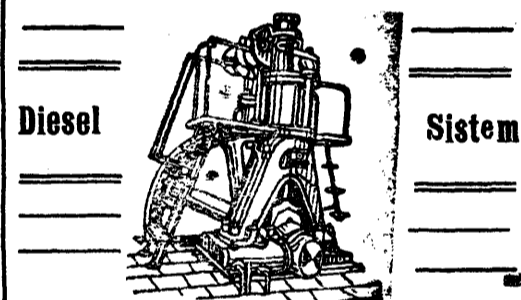
Kalmár & Engel

Fabrică de motoare și mașini
Deposit și Bureau BUDAPEST Fabrică —
V. Lipóting 22. Utteg. „Benzin”
Renumé mondial „ORIGINAL”

Instalație motor Sauggas. Cea mai ieftină exploatare.

„Benz” Motor cu ulei brut.

Diesel

Sistem

Cel mai recunoscut fabricat;
Recomandă Locomobile Benzin. Garnituri de îmblățit, onstruite miraculos de simplu.

Garanție deplină. Condiții favorabile de plată
Devisiuni și prețuri curente gratis i franco.

Friedrich Reiser.

Strungar de lux Magazin cu articole de galanterie,

Brașov strada Vămii Nr. 31.

recomandă depositul său bogat asortat cu umbrele, corturi, articole de lux, tot soiul de instrumente musicale, gramophone, plache, cele mai nouă ampe de buzunar. Asortiment bogat de gentuțe moderne de mână pentru dame. 1926. 1—30.

PENTRU COMBATEREA anemiei gălbănării, slăbiciunii generală, mistuire grea, lipsă de apetit, nervositate, friguri, este probat și cu efect

Vinul feruginos China

Se capătă la producător:

farmacia V. Klein, Brașov.

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei” se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau lunar.

Administr. „Gazetei Tr ns.”